

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันทางวิชาการชั้นสูง มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 48) และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 8) ประกอบกับปณิธานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ระบุว่า

มหาวิทยาลัยแห่งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่เป็นหลัก คือ การบุกเบิกแสวงหา ทะนุบำรุง และถ่ายทอดความรู้ กับการเสริมสร้างคุณธรรมในบัณฑิตของมหาวิทยาลัย เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยสติปัญญา ความรู้ที่นับว่าสำคัญยิ่งคือ ความรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม อันใดแก่ ความรอบรู้ และความเชี่ยวชาญในสรรพวิทยาการที่อำนวยความสะดวกแก่การดำเนินชีวิต

ส่วนคุณธรรมที่ผู้เรียนผู้รู้พึงมี และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องปลูกฝัง คือ ความรู้จักตนเอง ใฝ่รู้อยู่เสมอ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รอบคอบ ไตร่ตรองเหตุผล รับผิดชอบ เห็นการณ์ไกล มีศีลธรรมและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ดังนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้พยายามจัดสรรประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อเป็นการพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพตามปณิธานของมหาวิทยาลัย

โดยสภาพทั่วไปแล้วนิสิตที่เรียนในมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และมักจะประสบปัญหาเรื่องที่พักอาศัย อีกทั้งการศึกษาในระดัมนี้นั้น บางวิชาต้องมีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง หรือต้องมีการร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียน ทำให้ไม่สะดวกและไม่ปลอดภัยในการเดินทางกลับที่พักซึ่งอยู่นอกมหาวิทยาลัย การจัด

สวัสดิการด้านหอพักนิสิตภายในมหาวิทยาลัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องคำนึงถึง ประกอบกับเวลาส่วนใหญ่ของนิสิตในมหาวิทยาลัย จะอยู่ในที่พักอาศัยมากกว่าสถานที่อื่น ๆ ซึ่งรวมถึงห้องเรียนด้วย มหาวิทยาลัยจึงควรให้ความสนใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมของที่พักอาศัยให้เกิดผลต่อการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาการส่วนบุคคลให้มากที่สุด ไม่ใช่เฉพาะการจัดสรรเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวก ความต้องการทางกายเท่านั้น แต่ยังสามารถจัดสรรประสบการณ์ การอยู่ร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตัวบุคคลได้ (Fitzgerald 1970) ดังที่ วัลลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 99) กล่าวว่า "หอพักเป็นสิ่งจำเป็น อย่างมาก เพราะเป็นส่วนหนึ่งขององค์การในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่เทียบได้กับ หอสมุด ห้องปฏิบัติการและห้องเรียน เป็นที่ที่มหาวิทยาลัยจะให้ทั้งความรู้ การ ปรับปรุงบุคลิก ความมีระเบียบ และการแสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ ได้เป็น อย่างดี" ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของมุลเลอร์ (Mueller 1961 : 177) ที่ว่า "ประโยชน์ของหอพักในสถาบันการศึกษานอกเหนือจากเป็นที่พักอาศัยแล้ว ยังเป็น สถานที่ที่ส่งเสริมการศึกษาทางวิชาการและพัฒนาบุคคลด้วย"

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของ ประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2459 และการศึกษาในสมัยแรกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดแบบ Residential College คือ การจัดให้นิสิตที่เรียนทุกคนอยู่พำนักใน มหาวิทยาลัย มีขุนสมิทธิอนุสาสน์ (เซียง สูยวณิช) เป็นผู้ปกครองหอพักคนแรก ครั้นถึง พ.ศ. 2465 ตำแหน่งนี้ก็เปลี่ยนชื่อเป็น "อนุสาสน์" (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520 : 34) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีมาจนถึงปัจจุบันนี้

จากระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2529 หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ประสงค์ของการจัดตั้งหอพักสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ดังนี้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529 : 1)

1. เพื่อฝึกให้นิสิตได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษา

2. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อส่วนรวม และสามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง

3. เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตต่างคณะซึ่งมีพื้นความรู้ และความสนใจแตกต่างกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีที่พักไม่สะดวกต่อการศึกษา

5. เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและไม่มีที่พักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหอพักนิสิตชาย จำนวน 3 หลัง คือ หอ 1 ซึ่งให้บริการแก่นิสิตมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 หอ 2 เดิมเรียกว่า หอ AIT และหอ 3 ได้เปิดให้นิสิตเข้าพักเมื่อ พ.ศ. 2525 ส่วนหอพักนิสิตหญิงมี 1 หลัง คือ หอ 14 ชั้น เปิดบริการแก่นิสิตในปี พ.ศ. 2517 และปรับปรุงเพื่อให้นิสิตได้เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2526 (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527 : 1) ขณะนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถให้สวัสดิการค่านหอพักแก่นิสิตระดับปริญญาตรีได้ทั้งสิ้น 1,100 คน เป็นนิสิตชาย 587 คน นิสิตหญิง 513 คน คิดเป็นร้อยละ 8.36 ของจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ใช้งบประมาณในการพัฒนาหอพักทั้งในการก่อสร้างอาคาร การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และการให้บริการต่าง ๆ ภายในหอพักด้วยเงินเป็นจำนวนมากมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างและต่อเติมหอพักนิสิตหญิง ซึ่งเป็นอาคาร 14 ชั้น ใช้งบไปทั้งหมดประมาณ 15,530,000 บาท และสร้างหอพักนิสิตชาย หอ 3 ด้วยงบประมาณ 16,310,000 บาท นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังต้องเสียดำจ่ายในการซ่อมแซมข้าวของในหอพักประมาณปีละ 5 แสนบาท และยังคงรับภาระค่าน้ำค่าไฟอีกมาก ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต้องจ่ายเงินอุดหนุนให้นิสิตหอพักคนละประมาณ 1,400 บาทต่อปี (ฝ่ายกิจการนิสิต กันยายน 2529 : 6) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริม และพัฒนาหอพักนิสิตมาอย่างสม่ำเสมอด้วยงบประมาณ

ที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้นิสิตได้เกิดพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน แต่จากผลการวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2527 : 120-121) พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่ในหอพัก และไม่ได้อยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย รับรู้สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน คือ ความประทับใจในมหาวิทยาลัย บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อน การบริหาร และอาคารสถานที่และบริการวิชาการ และจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มคณาจารย์และนิสิตเก่าที่เคยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ปัญหาสำคัญของหอพักคือ นิสิตขาดระเบียบวินัยและไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของหอพัก สิ่งเหล่านี้จะเป็นภาพสะท้อนส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นได้ว่าการลงทุนด้านหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหอพัก ซึ่งนอกจากมุ่งช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาเรื่องที่พักแล้ว ยังมุ่งพัฒนาให้นิสิตมีคุณลักษณะของพลเมืองที่ดี สังคมต้องการด้วย ประกอบกับภาวะปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีงบประมาณและทรัพยากรจำกัด จึงควรจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดหอพักเพื่อให้เป็นทั้งศูนย์การเรียนรู้และที่พักอาศัย (Living and Learning Center) ของนิสิตในเวลาเดียวกัน

ผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักในความสำคัญของหอพักนิสิตในการผลิตบัณฑิต จึงได้มีแนวนโยบาย และโครงการพัฒนาหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการจัดหอพักสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเรื่องนี้ได้รับการอนุมัติจากทางมหาวิทยาลัยแล้ว โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของกองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นประธานกรรมการ ทั้งนี้จะดำเนินการโดยปรับปรุงโครงสร้างอาคารพาณิชย์ หมอนที่ 28 ซึ่งหมดสัญญาเช่ากับทางมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ ในส่วนที่สองจะเป็นการดำเนินการปรับปรุงหอพักนิสิตปัจจุบัน ซึ่งจัดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี และขณะนั้นมหาวิทยาลัยได้ปรับวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักใหม่ โดยเน้นให้นิสิตได้อยู่ร่วมกัน ในที่พักที่เอื้อต่อการศึกษาเป็นสำคัญ ต่างจากเดิมที่มุ่งให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และไม่มีที่พักในกรุงเทพมหานคร

การดำเนินโครงการพัฒนาหอพักนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย (University Life) และขยายจำนวนหอพักให้รับกับเป้าหมายที่จะมีหอพักของมหาวิทยาลัย ให้กับนิสิตทุกระดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในโครงการพัฒนาหอพักนิสิตดังกล่าว มิได้ระบุถึงรูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย อีกทั้งมิได้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันให้เป็นที่ไปตามแนวทางการจัดหอพัก ดังนั้นผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้อนุมัติให้ทำโครงการวิจัยอีกโครงการหนึ่ง เรื่องรูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศึกษาคุณลักษณะของนิสิตหอพักและลักษณะการจัดหอพัก
3. วิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตหอพัก
4. ศึกษาอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2540
5. ศึกษารูปแบบและกิจกรรม เพื่อสร้างเสริมบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากที่จะได้เข้าใจความเปลี่ยนแปลงในแนวคิด วิธีการ และการบริหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนผลกระทบของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อลักษณะของนิสิตหอพัก นอกจากนี้ยังทราบถึงตัวแปรที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตหอพัก ปัญหาและความต้องการของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้อค้นพบเหล่านี้จะช่วยให้การวางแผนและการดำเนินการจัดรูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การดำเนินการของโครงการนี้ ได้แยกเป็นโครงการย่อย ซึ่งได้ทำการวิจัยโดยคณะกรรมการของโครงการส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งโดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาอีก 4 โครงการ คือ

1. ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย
3. อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2540
4. ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
นิสิตหอพักเก่า และนิสิตหอพักปัจจุบัน

ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นับเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของ
โครงการใหญ่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาของการจัดหอพักในปัจจุบัน อันจะเป็น
แนวทางในการปรับปรุง หรือพัฒนาหอพัก และการกำหนดรูปแบบและกิจกรรมที่เหมาะสม
ต่อการพัฒนานิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาปัญหาต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นในหอพัก อันเกิดจากการจัดหอพักในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังหรือ
สภาพที่ควรจะเป็นและเชื่อว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับหอพักโดยตรง อันได้แก่ ผู้บริหารหอพัก
นิสิตเก่าที่เคยอยู่ในหอพักและนิสิตปัจจุบันที่พักอยู่ในหอพัก เป็นผู้มีความสัมพันธ์เหมาะสมที่
สามารถจะบอกให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับหอพัก

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการบ้านหอพักนั้นผู้สนใจศึกษาไว้หลายท่าน
อาทิ /แสงวัน นิมิตรกิจจำรูญ (2512) ได้ทำการสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการ
ศึกษาวิชาชีพของนักศึกษาอนุปริญญาพยาบาล ศึกษาศาสตร์ และอนามัย คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ในบ้านที่พักอาศัยมีปัญหาเกี่ยวกับห้องน้ำ ห้องส้วม ซึ่งมี
ไม่เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษาที่พัก ตลอดจนห้องพักที่คับแคบ ทำให้รู้สึกอึดใจ บาง
ครั้งเพื่อนทำเสียงดังอีกที่กรบกรวน นอกจากนี้ทางหอพักไม่มีกิจกรรมสันทนาการ เพื่อการ
พักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอ ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความสุขเท่าที่ควร ในปี 2516
ประเทือง เกาจี่ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษานิสิตและความต้องการของนิสิตที่
อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาค" ผลการวิจัยพบว่า นิสิต
ประสบปัญหาในค่านต่าง ๆ ดังนี้ นิสิตมีส่วนร่วมในการเลือกอาจารย์ผู้ปกครอง และ
วางระเบียบของหอพักน้อย วิทยาลัยไม่สนใจในการปรับปรุงหอพัก อาจารย์ผู้ปกครอง

หอพักเอาไว้ใส่ความเป็นอยู่ของนิสิตน้อย คนงาน ภารโรง และแม่ครัว มีความ
 ประพฤติ มารยาทไม่เหมาะสม เพื่อนนิสิตส่งเสียงรบกวนในขณะที่ทำงานและอ่าน-
 หนังสือ นิสิตไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และต่อมา มังกร
 ชัยพันธ์ (2518) ได้ทำการสำรวจปัญหาในการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ของ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า การอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการ
 ขาดความสงบภายในหอพัก มีเสียงรบกวนทั้งการเปิดวิทยุ และการตะโกนส่งเสียงดัง
 และที่รองลงมาได้แก่ การพักผ่อนที่ยู่รวมกันห้องละหลายคน สภาพของห้องทำ
 ให้เสียใจเรียนหนังสือ หอพักเป็นแหล่งมั่วสุมการพนัน และดื่มสุรา การบริการไม่ดี
 ในปีเดียวกันนี้ พัทธ์พีริ่ง เพ็ญรัตน์ (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจ
 ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบริการของหอพักนิสิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" พบว่า การ
 จัดบริการของหอพัก มีข้อบกพร่องที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข คือ นิสิตไม่ได้รับ
 ความสะดวกในการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม เพราะหอพักไม่ได้ซ่อมแซมทันทีเมื่อชำรุด
 การบริการอาหารยังไม่ดีพอ การใช้โทรศัพท์ติดต่อกับภายนอกยังไม่สะดวก หอพัก
 ไม่ได้จัดสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับเล่นกีฬาให้นิสิตอย่างเพียงพอ ไม่มีมาตรการที่ดี
 สำหรับการหนีไฟ และป้องกันอัคคีภัย และหอพักยังไม่กระตุ้นให้นิสิตรู้จักใช้เวลาว่าง
 ให้เป็นประโยชน์ได้คือพอ และผลจากการสัมมนา ปัญหาและการดำเนินงานหอพักนิสิต
 ของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กองกิจการนิสิต 2527 : 45-46) พอจะสรุป
 ได้ว่า ปัญหาการดำเนินงานได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับ ครัวเรือนที่ซึ่งชำรุดและเสียหายมาก
 เกี่ยวกับการชำระค่าหอ นิสิตส่วนมากไม่ยอมไปชำระค่าหอตามเวลาที่กำหนด การ
 สิ่งหอ นิสิตมักจะพาแขกมาทำนักโดยไม่แจ้งให้อาจารย์ทราบ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ
 ในบริเวณหอพักซึ่งนิสิตจะต้องขออนุญาตจากอาจารย์ก่อน ส่วนกิจกรรมระหว่างหอหญิง
 หอชายจะต้องทำเรื่องขออนุมัติจากรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ปัญหาเกี่ยวกับการมีนิสิต
 เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหอพักน้อยมาก ค่านักทำหอพักยังขาดแคลนในค่าน
 สถานที่ สนาม และอุปกรณ์ ส่วนทางค่านบริการและสวัสดิการได้แก่ เรื่องโทรศัพท์
 การกระจายเสียง ของชำรุดเสียหาย ปัญหาเรื่องน้ำ ๆ เกี่ยวกับระเบียบวินัยก็มี
 ปัญหาเกี่ยวกับการลักขโมย การพนัน เมาสุรา ขาดความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นค่าน
 จิตใจ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการหอพักข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการจัดหอพักที่นิสิตประสบเป็นปัญหาคำานการ บริหาร การบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรม อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์ กับเพื่อนและอาจารย์ในหอพัก เหล่านี้ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งอาจจะมีผลต่อการ ศึกษา และการพัฒนานิสิตทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหา เกี่ยวกับหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่า และนิสิตหอพักปัจจุบัน ในแต่ละค้ำนดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นคว้ชี้แนะโดยตรง สำหรับการปรับปรุง และการพัฒนาหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งจะช่วยให้ การวางแผนและการค้ำเนินการจัดหอพักเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ และการใช้ชีวิตใน มหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภัพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของ ผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการ รับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการ รับรู้ของนิสิตหอพักปัจจุบันเพศชายและเพศหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในค้ำน
 - 1.1 การบริหาร
 - 1.2 อาคารสถานที่
 - 1.3 บริการและสวัสดิการ

1.4 การจัดกิจกรรม

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตในหอพัก

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับนิสิตในหอพัก

2. การวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามการรับรู้ของ

2.1 ผู้บริหารหอพัก ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงานหอพัก และคณาจารย์ที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยอนุสาสก์ในหอพัก ซึ่งดำรงตำแหน่ง หรือทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานค่านหอพักนิติตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปีการศึกษา 2526 ถึงปีการศึกษา 2528

2.2 นิสิตหอพักเก่าซึ่งเป็นนิสิตหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2526 และปีการศึกษา 2527

2.3 นิสิตหอพักปัจจุบัน ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิติตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจด้วยความจริงใจ และตรงตามสภาพที่เป็นจริง
2. การให้ข้อมูลของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบันเป็นอิสระต่อกัน
3. คำตอบที่ได้จากการตอบแบบสำรวจในวัน และเวลาที่ต่างกัน ไม่มีผลแตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หอพักนิติต	หมายถึง	สถานที่พักอาศัยชั่วคราวของนิสิต ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเป็นสวัสดิการให้ ในขณะที่ศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อว่า
------------	---------	---

ผู้บริหาร	หมายถึง	<p>หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งแบ่งเป็น หอพักนิสิตชาย และหอพักนิสิตหญิง</p> <p>คณะกรรมการดำเนินงานหอพัก และคณาจารย์ที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยอนุสาสน์ในหอพัก ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานค้ำหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในช่วงปีการศึกษา 2526 ถึงปีการศึกษา 2528</p>
นิสิตหอพักเก่า	หมายถึง	<p>นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2526 และ 2527</p>
นิสิตหอพักปัจจุบัน	หมายถึง	<p>นิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528</p>
ปัญหา	หมายถึง	<p>คะแนนที่ได้จากการทอมแบบสำรวจ ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งคำนวณจากสูตร</p>
		$P = \sum_{j=1}^n C_j S_j - P_{e_j} / n$
		<p>เมื่อ P = ระบุถึงความเป็นปัญหาของข้อความใดข้อความหนึ่ง</p>
		<p>C_j = ปริมาณหรือระดับความรู้สึกที่ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องราวในข้อความนั้นตามการรับรู้ของคนที j</p>
		<p>S_j = ผลการประเมินสภาพที่ควรจะเป็นของข้อความนั้นของคนที j</p>
		<p>P_{e_j} = ผลการประเมินสภาพจริงของข้อความนั้นของคนที j</p>
		<p>n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง</p>

ปัญหาของหอพักนิสิต หมายถึง ปัญหาของหอพักนิสิตตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ ปัญหาด้านการบริหาร อาคารสถานที่ บริการ และสวัสดิการ การจัดกิจกรรม ความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์กับนิสิตในหอพัก และความ สัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับนิสิตในหอพัก

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันเป็นข้อมูล ที่ได้จากผู้บริหารหอพัก ซึ่งเป็นผู้ให้หรือผู้จัดสวัสดิการ และผู้รับบริการคือ นิสิตหอพัก
2. ข้อความรูที่ได้จากการวิจัยจะชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาหอพัก นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งจะช่วยให้การวางแผนและการดำเนินการจัดหอพัก เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย